

Het kind en de koe

Pien Pon koestert haar liefhebberijen: kinderen en boeken

'Koetje boe' heet de particuliere boekenverzameling van Pien Pon. We mochten een kijkje nemen in de collectie en luisteren naar de enthousiaste verhalen van een ondernemende vrouw.

An initiatieven heeft het haar nooit ontbroken. Als kind, op de boerderij vlak bij het schilderachtige Aduarderzijk in het Groningse platteland aan de kronkelende oevers van het Reitdiep, zocht ze op het erf naar steentjes en klosjes. Archeologie, dat leek haar wel iets om te studeren. Het werd tenslotte een opleiding tot docent dramatische expressie – in het nette Kampen, aan de academie voor expressie in woord en gebaar. Pien Pon (36) gaf na haar studie les in dramatische vorming, ze regisseerde de toneelclub van Beuningen. En ze richtte een theatergroep op – voor kinderen.

Weer van de plank

Hier raakt Pien Pon helemaal op dreuf. 'Altijd ben ik dol op kinderboeken geweest. Ik verslond ze, nam ze mee naar de lagere school. Een plank vol boeken van Thea Beckman en Guus Kuijer had ik al verzameld. En toen ik later op kamers ging wonen gingen de boeken mee, de verhuizing werd steeds ingewikkelder. Hele mooie boeken waren er bij, de vormgeving was vaak modern voor hun tijd en de illustraties aansprekend.' Begin jaren negentig startte Pien een gezin met de veelbelovende fotograaf Geert de Groot. En toen de kinderen Joost (van '92) en Julia (van '94) waren geboren kwamen de oude kinderboeken – intussen aangevuld met nieuw materiaal van de Deventer boekenbeurs – weer van de plank.

's Avonds lezen we nog altijd uit kinderboeken voor, het is ons moment van ul-

tieme intimiteit', vertelt de moeder, die in Zutphen destijds een eigen kleine kunstgalerie opzette. Ze vertelt van de oorsprong van haar eigen kinderboekenbibliotheek 'Koetje boe'. Vader Wijnand Pon had in de immense schuur – waar ooit Caneda een bescheiden kantoorruimte had – weer eens een nieuwe organisatie ondergebracht. Bij het openingsfeestje kwam dochter Pien met een origineel cadeautje: ze schonk een verzameling boeken ter uitleen, stuk voor stuk gingen ze over het platteland en vooral over de koe.

Bij een volgende verbouwing in Aduarderzijk kreeg de bibliotheekruimte een nieuwe bestemming. Pien kreeg haar boeken terug en 'Koetje boe' kreeg bij haar thuis een eigen plank. Met 'De koe die in het water viel' als pronkstuk.

Enorme boekenkast

Intussen had vader Pon geattendeerd op de Stichting Kinderboek Cultuurbezit in het naburige Groningse Winsum. Pien heeft het over 'een enorme boekenkast', een uit de hand gelopen hobby van de kinderboekendeskundige Toos Saal, achttien jaar na de oprichting uitgebouwd tot een boekenbezit van 70.000 exemplaren. 'Wanneer de kinderen het huis uitgaan, worden de kinderboeken vaak aangeboden aan de stichting, die ze selecteert, zo nodig opknaapt, catalogiseert en uitleent. En dat allemaal gratis, want de stichting drijft helemaal op vrijwilligers.'

Het initiatief sprak Pien Pon

dermate aan dat ze op eigen initiatief in Zutphen met subsidie van de gemeente een dependance stichtte. Op Laarstraat 31 kreeg ze van de gemeente ruimte, intussen al meer dan vol met royaal 10.000 boeken. Het team vrijwilligers kent de moeilijkheidsgraad van de aanvragen, vaak door ouderen, vol van nostalgische gedachten. 'Wanneer men vraagt naar "Het blauwe geitje", dan verbaast het ons niks dat "Het groene schaapje" wordt bedoeld', zo heeft de ervaring geleerd.

De Blauwe Deur

Pien Pon steekt nog altijd enorm veel tijd in de stichting, een beetje te veel vindt ze. Want sinds twee jaar heeft ze in de prachtig gerestaureerde, anderhalve eeuw oude, boerderij in het Achterhoekse dorp Almen een nieuwe galerie opgezet. Partner Geert de Groot heeft er zijn atelier en regelmatig wordt zijn werk geëxposeerd, maar op de oude deel is in 'De Blauwe Deur' ook geregeld werk van gastexposanten te zien. Niet zelden is de koe onderwerp, zoals onlangs bij het werk van Tine van Houselt en Ans van der Zweep. Pon: 'Het kan haast niet anders bij mijn afstamming, ik vind koeien leuke beesten en niet voor niets zitten we hier op het platteland.'

Maar het kunstenaarsbod blijft breder, belooft de galeriehouder, die pas bezig is met haar tweede expositiejaar in Almen.

De koe blijft baas in haar eigen bibliotheekje, waar kinderboeken met 'koe' in de titel of met de afbeelding van een koe op de omslag slechts welkom zijn. Een unieke verzameling, gekoesterd door de ondernemende Pien Pon.

Reimer Strikwerda

Forum

Uitgangspunten kruisingsmodel

Van diverse kanten hebben we reacties gekregen op ons verhaal over kruisen dat is verschenen in de Veeteelt van juni. Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om te reageren op een aantal opmerkingen van de heer Liebregts. In zijn reactie in het juli-nummer stelt de heer Liebregts dat een veehouder niet kruist om zijn productie te verhogen maar om winst te behalen op het gebied van onder andere vruchtbaarheid en dierenartskosten. Onze studie doet op dit punt geen uitspraken maar ongetwijfeld spelen genoemde zaken een belangrijke rol. Onze studie betreft het effect van verschillende kruisingsstrategieën op de gemiddelde bedrijfsproductie. We hebben met deze studie inzicht gekregen in het effect van kruisingsstrategieën op een belangrijk aspect van het inkomen van de boer: de melkproductie.

Verder stelt de heer Liebregts dat een vergelijking op grond van kg vet + eiwit niet terecht is en dat onder de Nederlandse quotumcondities kruisingen met Jerseys direct afvallen. In de oorspronkelijke studie zijn berekeningen uitgevoerd voor de afzonderlijke melkproductiekenmerken. Voor het verhaal in Veeteelt is gekozen om de resultaten voor kg vet + eiwit te presenteren. Je kunt deze resultaten vervolgens vermenigvuldigen met economische wegingsfactoren (met betrekking tot quotum), maar dat heeft geen consequenties voor onze conclusies. De heer Liebregts merkt terecht op dat het beter zou zijn om met genetische ver-

schillen tussen rassen te werken. Dit had ook onze voorkeur. We hebben bij aanvang van het onderzoek hierover contact gehad met Interbull maar die konden ons deze gegevens niet leveren. Vandaar dat we waren aangewezen op productiever verschillen tussen rassen die beschikbaar waren via ICAR. De door de heer Liebregts voorgestelde procedure om te kijken naar fokwaarden van in Nederland geteste Montbéliarde- en Brown-Swiss-stieren is niet correct. Deze geïmporteerde stieren zijn immers geen willekeurige trekking uit de populatie maar zijn geselecteerd. Om deze reden zullen de fokwaarden van deze stieren geen goede afspiegeling geven van de populatie. Samenvattend kunnen we stellen dat de kantekeningen van de heer Liebregts geen consequenties hebben voor de conclusies van onze studie.

Margriet Rijkogel
Henk Bovenhuis

Margriet Rijkogel

Henk Bovenhuis

In Veeteeltforum geven lezers hun mening over actuele onderwerpen of reageren zij op in Veeteelt verschenen artikelen. Reageren? Zelf een bijdrage leveren? Schrijf de redactie van Veeteelt of e-mail: veeteelt@cr-delta.nl